

Zapodia (Zăpodia)

Bákótól északkeletre a Szereten túl, Prezest övezetében egy egész sereg olyan falu van, ahol vagy teljesen, vagy részben katolikus közösségek is élnek. A jelentősebbek, Trajan, Prezest, Bogdanest mellett itt még meg kell említenünk Zapodiát, Müglát, Pojánát, Negrenit stb., ahol a magyar nyelv kiveszőben, vagy már felcserélték a románnal. Ez utóbbi csoport falvai közül Zapodián van jelentősebb katolikus közösség, amelynek katolikus temploma is van.

Zapodia a Herziona és a Nagy (Morii) patakok közt települt Secuieni falu szomszédságában, a Berlád és a Szeret vízvázalasztó közelében. A falu mellett halad el a Bákó–Berlád országút, amely a Tutova völgyén át halad dél felé. Jelenleg Trajan község faluja, amely Bákótól 15 kilométerre északkeletre fekszik.

A település neve román névadásra utal, és fennsíkot, lapályt jelent. Egyes régi statisztikákban és sematizmusokban „Pârâul Bisericii” (Templom pataka) néven említették.¹

A falu katolikus lakosságát először Sebestyén Ede említette a környező Megla, Negreni és Pojana Juraskó településekkel együtt.² Trajan falu kirajzásaként keletkezett a század elején.

A szomszédos Szekujeniről, amelyben nem maradt fenn a magyarság, azt tartják, hogy Nagy István (Stefan cel Mare) vajda idejében keletkezett, aki székelyeknek adományozott itt földet.³

A 20. század nagy magyar csángókutatói közül csak Domokos Pál Péternél találunk utalást Zapodiára, aki megemlítette, hogy 30–40 magyar katolikus család élt ebben a faluban is.⁴

2005-ben 146 család és 490 hívő katolikus élt a faluban.⁵

¹ Gabor, 1996. 296.

² Sebestyén, 1904. 39–40.

³ Racoviță, 1895. 490.

⁴ Domokos, 1987. 227.

⁵ *Almanahul Presa Bună*. 2005. 339.

1977-ben épült gerendavázú, paticsfalú katolikus templomát a Szent Rózsafüzér Királynője tiszteletére szentelték fel. 1959 óta a trajáni plebánia fiókegyháza.

Lakói földművesek és állattenyésztők.

Zemes (Zemeș)

Egy nagy román falu, ahol kis katolikus közösség él.

A Sós-Tázló felső szakaszának a völgyében csak a 20. században alakult ki néhány falu. Addig kis szállások vagy munkatelepek léteztek itt. Így még a 19. század végén megjelent *Bákó megye földrajzi szótárában* sem tudnak Zemesről.

Természeti környezetét tekintve a Sós-Tázló a Gosman hegység kréta-paleogén flis homokkő vonulatába mélyítette medrét, azon belül a kréta-paleogén Tarkő takarónak a tartozéka.

Zemes a Sós-Tázló völgyének a második települése Mojnesttől 8 kilométerre északra, a Zemes patakkaal való összefolyástól délre hosszan elnyúlik a völgyben. Községközpont falu Bákó megyében.

Az első, aki említette a Sehes néven, Jerney János volt, aki beszámolt arról, hogy a Sós-Tázló völgyében szabadparaszti birtokok voltak. Kománfalva (Comănești) félegyháza volt kétórányi távolságra. 60 katolikus székely magyar lakói mind a Sós-Tázlón lévő malokban lagnak.¹

Jelenleg Zemes kőolajlelőhely, falu és községközpont Mojnesttől 8 kilométerre északra.

2002-ben faluival együtt 2548 lakosa volt, ahol 1 személyt írtak be magyar nemzetiségűnek.²

2005-ben 16 család, illetve 48 katolikus lakosa volt.³

¹ Jerney, 1851. I. 207.

² *Anuarul Statistic 2005. Anexe: Recensământul populației.* 8.

³ *Almanahul Presa Bună.* 2005. 328.